

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

Верховна Рада України
Народному депутатові України
Сусловій І.М.

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601,
тел. 256-03-33, www.mvs.gov.ua

08.01.2019 № 229/62/58-2019

На № 133-886 від 06.12.2018

Про розгляд депутатського запиту
щодо вжиття заходів з протидії та
запобігання торгівлі людьми

Шановна Ірино Миколаївно!

У Міністерстві внутрішніх справ України розглянуто Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 07 грудня 2018 року, щодо надання інформації про заходи, спрямовані на протидію та запобігання торгівлі людьми у 2017 – 2018 роках.

Надсилаємо інформаційно-аналітичні матеріали щодо заходів, спрямованих на протидію та запобігання торгівлі людьми у 2017-2018 роках, які проводилися Національною поліцією України.

Додаток: на 5 арк. в 1 прим.

З повагою
Т. В. О. Міністра

С. А. Яровий

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

з питань окремих напрямів діяльності Національної поліції стосовно протидії та запобігання торгівлі людьми у 2017 – 2018 роках.

Щодо кількості виявлених жертв торгівлі людьми у 2018 році, за статтю, формами експлуатації, країнами, інформуємо, що згідно із Законом України «Про протидію торгівлі людьми» (далі – Закон) визначаються організаційно-правові засади протидії торгівлі людьми, основні напрями державної політики та засади міжнародного співробітництва в цій сфері, повноваження органів виконавчої влади, порядок установлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми, та порядок надання допомоги таким особам.

Відповідно до підпункту 6 пункту 1 статті 7 Закону «центральні органи виконавчої влади відповідно до визначених у встановленому порядку повноважень у сфері протидії торгівлі людьми здійснюють заходи щодо встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, відповідно до визначеної Кабінетом Міністрів України процедури».

Статус особам, які постраждали від торгівлі людьми, надається Міністерством соціальної політики, після проведення процедури збору інформації через місцеві держрайадміністрації, які особисто приймають заяву про встановлення такого статусу, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 року № 417.

У свою чергу, при зверненні осіб, які постраждали від торгівлі людьми або їх близьких родичів чи членів сім'ї, та при встановленні ознак кримінального правопорушення, передбаченого статтею 149 (Торгівля людьми) Кримінального кодексу України, проводиться досудове розслідування.

Відповідно до статті 55 Кримінального процесуального кодексу України, особі надається статус потерпілої в кримінальному провадженні.

Згідно з інформацією з Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР), з'ясовано, що в рамках досудового розслідування кримінальних проваджень, відкритих за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого статтею 149 Кримінального кодексу України, встановлено 223 потерпілі особи (135 жінок, 60 чоловіків, 16 неповнолітніх та 12 малолітніх).

У ході проведеного аналізу за виявленими 276 фактами торгівлі людьми слід зазначити, що впродовж 2018 року її формами були:

- 152 – сексуальна експлуатація;
- 64 – втягнення в злочинну діяльність;
- 41 – трудова експлуатація;
- 12 – торгівля дітьми;
- 2 – втягнення в жебрацтво;
- 5 – сурогатне материнство.

Проаналізувавши ризики торгівлі людьми, встановлено таке:

сексуальна експлуатація – найбільш ураженими категоріями громадян стали жінки (119 осіб), у віці від 18 до 30 років. Основні країни призначення: Федеративна Республіка Німеччина, Республіка Польща, Італійська Республіка, Королівство Іспанія, Об'єднані Арабські Емірати, Турецька Республіка, Держава Ізраїль, Китайська Народна Республіка, Російська Федерація;

утягнення в злочинну діяльність – найбільш ураженими категоріями громадян стали чоловіки (53 особи), у віці від 25 до 35 років. Країни призначення: Російська Федерація, Турецька Республіка;

трудова експлуатація – найбільш ураженими категоріями громадян стали чоловіки (24 потерпілі особи, з них 9 жінки), у віці від 20 до 40 років. Країни призначення: Республіка Білорусь, Російська Федерація.

Проте використання осіб з метою трудової експлуатації в основному мало внутрішньодержавний характер;

торгівля дітьми – найбільш ураженою категорією стали малолітні особи (віком до 5 років). У рамках кримінальних проваджень статус потерпілих отримали 6 таких осіб, за якими досудове розслідування було закінчено.

Факти торгівлі дітьми в основному мали внутрішньодержавний характер. Лише один випадок – за кордон (Республіка Польща);

утягнення в жебрацтво – 2 факти, які мали внутрішньодержавний характер (Луганська – продаж неповнолітньої дитини, Вінницька – доросла особа-інвалід), усі особи отримали статус потерпілих у кримінальних провадженнях;

сурогатне материнство – усі факти розслідуються в місті Києві під процесуальним керівництвом Генеральної прокуратури України.

Питання щодо кількості осіб, яким надано статус постраждалих від торгівлі людьми, та отримання ними матеріальної допомоги, належить до компетенції Міністерства соціальної політики України.

Стосовно кількості осіб, звинувачених та засуджених у 2018 році за торгівлю людьми, повідомляємо, що, згідно зі статистичними даними Національної поліції, упродовж 2018 року виявлено 276 кримінальних правопорушень, передбачених статтею 149 (Торгівля людьми) КК України.

У рамках 173 кримінальних проваджень цієї категорії (143 за 2017 рік) особам, які учинили правопорушення, повідомлено про підозру. Усього про підозру повідомлено 109 особам (104 за 2017 рік), з яких стосовно 47 (40 за 2017 рік) обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Досудове розслідування закінчено в 164 кримінальних провадженнях цієї категорії (117 за 2017 рік), з них 158 із зверненням до суду з обвинувальним актом, 4 з угодою про визнання винуватості.

Надання інформації про розгляд таких кримінальних проваджень у судах належить до компетенції Державної судової адміністрації України та відповідних судів.

Щодо вжитих у 2018 році заходів з протидії та запобігання торгівлі людьми інформуємо про таке.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про протидію торгівлі людьми», боротьба з торгівлею людьми є невід’ємною складовою частиною діяльності органів Національної поліції з боротьби зі злочинністю, які, зокрема, здійснюють заходи щодо виявлення злочинів торгівлі людьми, осіб, які постраждали від торгівлі людьми, установлення осіб – торгівців людьми та притягнення їх до відповідальності шляхом реалізації організаційних, оперативно-розшукових, адміністративно-правових, процесуальних, аналітично-дослідницьких, інформаційних та інших заходів.

З цією метою в межах компетенції органами Національної поліції здійснюється:

- «1) виявлення причин та передумов, що сприяють торгівлі людьми, та вжиття заходів щодо їх усунення;
- 2) забезпечення безпеки осіб, які визнані потерпілими від торгівлі людьми, свідків та інших осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві у справах щодо торгівлі людьми;
- 3) виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми;
- 4) притягнення до відповідальності, у тому числі кримінальної, осіб, причетних до торгівлі людьми;
- 5) забезпечення відновлення прав постраждалих від торгівлі людьми;
- 6) інформування суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, та громадськості щодо результатів діяльності у сфері боротьби з торгівлею людьми».

Стосовно захисту жертв і свідків торгівлі людьми інформуємо, що в рамках досудового розслідування за наявності підстав та згідно з Конституцією України, Кримінальним кодексом та Кримінальним процесуальним кодексом України, Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» забезпечується безпека осіб, які визнані потерпілими від торгівлі людьми, свідків та інших осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві.

З метою відновлення прав постраждалих від торгівлі людьми поліцейські забезпечують доступ громадян до ознайомлення з їх правами, а у випадках, передбачених Законом України «Про протидію торгівлі людьми», у разі звернення особи, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, або її законного представника працівники поліції інформують таких осіб про можливість установлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, про види та порядок отримання допомоги, контактну інформацію відповідального підрозділу (державної адміністрації) з врученням пам'ятки для особи, яка постраждала від торгівлі людьми, направляють постраждалих осіб (за згодою особи або її законного представника) до державної адміністрації для встановлення статусу та отримання необхідної допомоги.

Крім того, територіальні підрозділи боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, проводять щоквартальні звірення з обласними та Київською

міською державними адміністраціями щодо інформації про осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

Щодо інформування суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, та громадськості щодо результатів діяльності у сфері боротьби з торгівлею людьми повідомляємо таке.

З метою підвищення рівня поінформованості населення щодо засобів і методів, що використовуються злочинцями, а також ураховуючи потенційну небезпеку, яку спричиняє торгівля «живим товаром», поліцейськими здійснюється інформаційно-попереджувальна робота в рамках взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми в Україні.

У більшості регіонів спільно з Представництвом МОМ в Україні та Координатором проектів ОБСЄ в Україні проводяться акції, інформаційні кампанії щодо підвищення поінформованості населення щодо протидії торгівлі людьми під гаслами: «Людина – не товар», «Скажи рабству Ні», «Правила безпечної подорожі», «Захисти себе від шахрайства», «Протидія сексуальній експлуатації дітей в туризмі», «Поїздка за кордон – за і проти» та інші.

У лютому 2018 року за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні виготовлено 50 білбордів та 8000 наліпок із соціальною рекламою, які розповсюджено за підтримки територіальних підрозділів боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми.

З метою налагодження співпраці з населенням, широкого та всебічного інформування суспільства Національною поліцією організовано постійне оприлюднення результатів роботи з протидії торгівлі людьми на офіційному сайті Національної поліції України, де за 11 місяців 2018 року виставлено 138 публікацій відповідної категорії.

Крім того, публікації щодо стану розкриття злочинів у сфері торгівлі людьми висвітлюються в соціальних мережах Twitter та Facebook, на відомчому каналі Youtube та в сюжетах програми «Поліцейська хвиля» щопонеділка на телеканалі «Еспресо».

За сприяння координатора національної «гарячої лінії» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації громадської організації «Ла Страда-Україна» на сітілайтах у м. Києві впродовж листопада 2018 року розміщувалася контактна інформація Департаменту боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, Національної поліції (далі – ДБЗПТЛ) для консультацій як не стати жертвою торгівлі людьми.

У соціальній мережі Facebook забезпечено функціонування сторінки ДБЗПТЛ з метою розміщення інформації про заходи з протидії торгівлі людьми, контактних телефонів для консультацій.

Щодо вжитих у 2018 році заходів з протидії та запобігання торгівлі дітьми повідомляємо таке.

У 2018 році до ЄРДР унесено відомості стосовно 12 фактів торгівлі дітьми (частина 3 статті 149 КК України), з яких, за інформацією підрозділів поліції, у

рамках 9 кримінальних проваджень проведено заходи з реалізації інформації та задокументовано протиправну діяльність. Фактів торгівлі дітьми мігрантами зафіксовано не було. Зареєстровано один факт торгівлі дітьми особами ромської народності. Фактів торгівлі дітьми з виховних закладів (інтернатів) зареєстровано не було.

Основними причинами скоєння такого злочину є небажання батьками виконувати свої обов'язки, закріплені в Сімейному кодексі України, щодо виховання та утримання дітей.

**Начальник Управління
взаємодії з Національною поліцією
МВС України**

О.О. Соколовський